

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.0500.37.2026.JM
4498612.18517269.14994287
Warszawa, 19-08-2026

Dotyczy: odpowiedzi na zapytanie Posła Jarosława Krajewskiego (znak: K10ZAP3757)

Temat: terminu wdrożenia rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz ryzyka wzrostu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr K10ZAP3757 Posła Jarosława Krajewskiego przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Na jakim etapie znajdują się prace nad ustawą wprowadzającą system rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz jaki jest planowany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów i skierowania go do Sejmu?

W dniu 7 lipca 2026 r. projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (UC100) został przekazany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska do rozpatrzenia przez Komitet do Spraw Europejskich. W dniu 8 lipca 2026 r. przedmiotowy projekt został skierowany do rozpatrzenia przez Komitet w trybie obiegowym, z terminem zgłaszania uwag do dnia 16 lipca 2026 r. W ramach prowadzonych prac zgłoszono uwagi, część uwag została uwzględniona, czego wynikiem była konieczność przygotowania nowych wersji projektu UC100 wraz z dokumentami towarzyszącymi. Uwagi nieuwzględnione zostały natomiast ujęte w tabeli rozbieżności. W związku z kolejnymi uwagami zgłoszonymi do dokumentu 19 sierpnia 2026 r. przez: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Rządowe Centrum Legislacji oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przygotowywane jest stanowisko resortu dotyczące zgłoszonych wątpliwości.

Kolejnym etapem prac legislacyjnych będzie skierowanie projektu UC100 pod obrady Stałego Komitetu Rady Ministrów. Obecnie nie jest możliwe wskazanie konkretnego terminu, w którym przedmiotowy projekt zostanie przyjęty przez Radę Ministrów oraz kiedy zakończy się trwający proces legislacyjny, niemniej jednak MKiŚ dokłada wszelkich starań by stało się to jak najszybciej.

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

2. Czy ministerstwo przeprowadziło analizę wpływu nieprzyjęcia albo opóźnienia ustawy o ROP na koszty gminnych systemów gospodarowania odpadami i wysokość opłat ponoszonych przez mieszkańców, a jeżeli tak – jakie są jej wyniki?

W ramach prac nad projektem UC100 przeprowadzono analizę opartą na sprawozdaniach z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego, obejmującą koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz potencjalny wpływ wdrożenia nowego modelu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) na obciążenia ponoszone przez mieszkańców.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że całkowite wydatki gmin i związków międzygminnych na gospodarkę odpadami komunalnymi w 2024 r. wyniosły 14 262,15 mln zł. Jednocześnie średnie wydatki miesięczne przypadające na jednego mieszkańca wyniosły 31,70 zł, przy czym występowało istotne zróżnicowanie regionalne – od 21,50 zł w województwie świętokrzyskim do 42,58 zł w województwie dolnośląskim.

Ponadto MKiŚ w listopadzie 2024 r. skierowało do wszystkich gmin w kraju ankietę, w której poprosiło o przedstawienie następujących informacji dotyczących gminnego systemu gospodarowania odpadami:

- charakterystyki gminy i liczby mieszkańców,
- sposobu udzielania zamówień publicznych na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych,
- kosztów odbioru i zagospodarowania poszczególnych selektywnie zbieranych odpadów komunalnych z worków: niebieskiego, zielonego, żółtego, brązowego i czarnego oraz kosztów całkowitych za odbiór i zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych,
- masy odebranych i zebranych poszczególnych selektywnie zbieranych odpadów komunalnych z ww. worków oraz całkowitej masy wszystkich odebranych i zebranych odpadów komunalnych.

Wyniki ankiet Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy wykorzystał do szacowania łącznych kosztów gospodarowania odpadami opakowaniowymi w Polsce. Szczegóły w tym zakresie zostały przedstawione w pkt 6 Oceny Skutków Regulacji.

Oczekuje się, że nowy model ROP powinien zapewnić finansowanie gospodarowania odpadami opakowaniowymi wytworzonymi w systemie gminnym (finansowanie gmin i podmiotów przetwarzających odpady opakowaniowe), co będzie stanowiło blisko 24% wydatków gmin. W konsekwencji, wydatki gmin i związków międzygminnych na gospodarkę odpadami komunalnymi powinny ulec pomniejszeniu o te wartości oraz zapewnić stabilizację, a w dłuższej perspektywie zmniejszenia realnych kosztów (po uwzględnieniu inflacji) ponoszonych przez mieszkańców w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W tym kontekście, mimo braku przeprowadzenia odrębnej analizy wariantu nieprzyjęcia albo opóźnienia wejścia w życie projektowanych regulacji, możliwe jest wnioskowanie o potencjalnych skutkach takiego scenariusza na podstawie danych i szacunków

przedstawionych w OSR. Przy czym o ile na podstawie OSR możliwe jest wskazanie skali środków, które w przypadku nieprzyjęcia albo opóźnienia wejścia w życie ustawy nie zostałyby przekazane do gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi, o tyle nie jest możliwe jednoznaczne przesądzenie wpływu takiego scenariusza na wysokość opłat ponoszonych przez mieszkańców. Wysokość tych opłat zależy bowiem również od czynników niezależnych od przyjętego modelu ROP, takich jak: dostępna w minie (lub regionie) infrastruktura do zagospodarowania odpadów, poziom selektywnego zbierania odpadów komunalnych, koszty pracy (w tym wysokość płacy minimalnej), ceny energii elektrycznej i paliw, inflacji oraz innych uwarunkowań.

3. Jakie rozwiązania przewidziano w projektowanym systemie, aby środki uzyskiwane od producentów rzeczywiście obniżały koszty ponoszone przez gminy i mieszkańców, oraz od kiedy rozwiązania te mają być stosowane?

Gwarancją, że środki pochodzące od producentów będą służyły finansowaniu systemu gospodarowania odpadami, jest przede wszystkim ich ustawowe ukierunkowanie. Środki z opłaty opakowaniowej nie będą miały charakteru środków ogólnego przeznaczenia. Po stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwanego dalej: „NFOŚiGW”) będą one „znaczone”, w szczególności poprzez gromadzenie ich na wyodrębnionym rachunku bankowym (art. 56 ust. 2 projektu UC100) oraz ich wykorzystanie wyłącznie zgodnie z regulacjami określonymi w oddziale 4 rozdziału 7 (oddział dotyczący organizacji ROP opakowań). Obejmować to będzie pokrywanie kosztów selektywnego zbierania odpadów powstałych z opakowań oraz ich transportu i przetwarzania, prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych, finansowania nakładów na inwestycje w infrastrukturę do zagospodarowania odpadów opakowaniowych oraz finansowanie zadań Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego oraz działalności Organizacji ROP Opakowań. Zasady te znajdują odzwierciedlenie również w art. 199 pkt 3 projektu UC100 (zmiana ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

Dodatkowo, środki wypłacane gminom przez NFOŚiGW będą podlegały ograniczeniom wynikającym z art. 197 pkt 9 projektu UC100 (zmiana ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733). Przepis ten wskazuje, że do środków finansowych otrzymanych na podstawie umowy z Organizacją ROP Opakowań stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1–2c, z tym, że środki te nie mogą być wykorzystane na gospodarowanie strumieniem odpadów niezawierającym odpadów opakowaniowych ani na cele określone w art. 6r ust. 2aa i 2b.

W ten sposób projektowane przepisy tworzą mechanizm, w którym środki pochodzące od producentów mają trafić do systemu i być wykorzystywane na pokrywanie kosztów bezpośrednio związanych z gospodarowaniem odpadami. Ich przeznaczenie będzie zatem ograniczone ustawowo, co ma przeciwdziałać wykorzystaniu tych środków na inne cele.

Jednocześnie należy podkreślić, że MKiŚ nie zakłada mechanizmu automatycznego ani jednolitego obniżenia stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszonych przez mieszkańców we wszystkich gminach.

Wysokość tych opłat zależy bowiem również od czynników niezależnych od przyjętego modelu ROP, co wskazano w odpowiedzi na pytanie 2.

Zakładanym efektem projektowanych rozwiązań jest natomiast ograniczenie presji kosztowej na gminne systemy gospodarowania odpadami. W dłuższej perspektywie nowy model ROP powinien przyczynić się do stabilizacji, a następnie stopniowego obniżania realnych kosztów ponoszonych przez mieszkańców za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Można zatem wskazać, że projektowane rozwiązania nie stanowią gwarancji nominalnej obniżki opłat, lecz tworzą warunki do tego, aby część kosztów dotychczas ponoszonych przez mieszkańców była finansowana ze środków pochodzących od producentów. Mechanizm ten ma zwiększyć stabilność finansowania systemu gospodarki odpadami oraz ograniczyć skalę kosztów przenoszonych na mieszkańców.

Projekt UC100 zakłada, że w 2027 r. NFOŚiGW zapewni rekompensaty dla gmin składających się ze stałego przepływu finansowego za utrzymanie systemu odbioru odpadów opakowaniowych od mieszkańców, natomiast od 2028 r. NFOŚiGW zapewni rekompensaty dla gmin składających się ze stałego przepływu finansowego za utrzymanie systemu odbioru odpadów opakowaniowych od mieszkańców oraz zmiennego przepływu finansowego za każdy 1 Mg komunalnych odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie (koszty odbioru i transportu) udokumentowanego przez gminę w sprawozdaniu rocznym.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości;
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM